Програм додатне наставе 5. разред
из историје
за 2026-2030. годину

Број часова по теми	**Садржаји програма за додатну наставу 5. разреда**	**Циљ-савладавање образовних исхода, стандарда и кључних појмова средњег и напредног нивоа** Образовни максимум по теми-исходи	**Начин реализације и врсте активности програма**	**Међупредметне компетенције**
2	**Основи проучавања прошлости** Прошлост Време Историја, наука о прошлости	- Самостално проналази примере ист.извора из породичне и личне историје и сврстава их по категоријама - Објашњава зашто историју зовемо учитељицом живота - Процењује релевантност врсте историјских извора за историјску науку - Селектује историјске изворе - Примењује знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији, веку припада одређена година) - Одређује од које до које године пне и нове ере трају одређене деценије, векови и миленијуми -Одређује ком делу прошлости и историјском периоду припадају одређене године	- Примена знања из историје на примерима: историјских извора, у хронологији - Самостална продукција примера - Израда прилога о неком Музеју или Архиву по избору	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење
1	**Праисторија** Основне одлике праисторије Основне одлике праисторије и Централни Балкан у праисторији	- Самостално на карти показује праисторијска налазишта у Србији - Процењује и просуђује о напретку људског друштва кроз праисторијске периоде: развој привреде, организацију друштва... - Повезује настанак приватне својине са настанком државе и крајем праисторије - Уочава разлику између историјских извора из праисторије и историје на примерима из локалног музеја	- Закључује на основу понуђених материјалних историјских извора -Анализира писане историјске изворе -Самостално се сналази на историјској карти -Повезује догађаја у целину на задатим примерима -Помагаже другима из разреда	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Дигитална компетенција Естетичка компетенција
2	**Стари исток** Основна обележја Старог истока Основна обележја Старог истока Култура народа Старог истока	- Самостално показује на карти задате географско- историјске одреднице - Именује Хамурабија и Рамзеса II и објашњава зашто су значајни - Описује власт владара на подручјима Старог истока - Препознаје на примерима клинопис и хијероглифе - Закључује о значају религије и свештенства у управљању државом и у обичном животу - Анализира поједине чланове Хамурабијевог законика - Упоређује алфабет са осталим писмима тог доба	-Повезује догађаје у целину, уочава узрочно-последичних веза; поређење две појаве... - Помагаже другима из разреда - Савладавање почетних корака у изради паноа и презентација на задату тему	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Дигитална компетенција Естетичка компетенција

		- Упоређује државно и друштвено уређење Египат и Месопотамију - Савладавање почетних корака у процесу израде паноа на задату тему		
2	**Античка Грчка** Најстарији период грчке историје Грчки полиси - Спарта и Атина Грчко-персијски ратови и Пелопонески ратови Грчка култура Грчка култура Хеленистичко доба и његова култура	- Показује на карти, без легенде, путеве грчке колонизације, Александрију, поделу Александрове државе - Повезује прошлост и садашњост: појмови су се до данас задржали из овог периода историје - Целовито објашњава државно уређење Атине: архонти, народна скупштина, ареопаг и друштвено уређење Атине: аристократија и демос - Упоређује Спарту и Атину - Анализира кроз историјске изворе тактику и стратегију, предности и мане грчке и персијске војске - Анализира и упоређује моћ Атинског поморског савеза и Пелопонеског савеза - Зна кад је била Маратонска битка и уме да је опише - Зна да објасни узроке и последице Грчко-персијских и Пелопонеских ратова - Зна када су организоване прве ОИ (776. г. п.н.е.) - Описује самостално ОИ (трајање, учешће, Зевс, ловоров венац) - Препознаје и наводи у садашњости остатке грчке архитектуре и културе (алфабет, ОИ, науке: историја, филозофија, драма...) - Анализира значај битке код Гаугамеле - Анализира и сумира слабљење грчких полиса у међусобним ратовима, ширење Македонске државе, стварање хеленистичке културе, распад Александрове државе - Реализује **пројектне задатке**: презентује истражени садржај и анализира		Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Дигитална компетенција Естетичка компетенција
2	**Антички Рим** Постанак Рима Рим, светска сила Старог века	- Описује друштвено уређење Рима: патрицији и плебејци - Зна ко су конзули - Објашњава значај Народне скупштине и Сената у Римској републици - Објашњава појам Пирова победа - Анализира зашто је Рим најразвијенија робовласничка држава	-Развијање умења коришћења историјске карте -Развијање умења тумачења историјских извора - Развијање умења повезивања догађаја у целину, уочавања узрочно-	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Дигитална компетенција

	Рим у доба Царства Пад Западног Римског царства Римска култура Хришћанство	Старог века - Описује Пунске ратове и показује на карти битку код Кане 216.г.п.н.е и да објасни њен значај. - Објашњава ко су: Ханибал, Цезар, Октавијан Трајан, Константин Велики - Наводи када је основан Константинопољ (330.г) - Уз помоћ карте, именује државе, које се данас налазе на местима некадашњих римских провинција, као и градове, који су настали на местима некадашњих римских градова на Балкану - Зна којим догађајем и када је почела Велика сеоба народа - Објашњава значај Божића и Васкрса за хришћане - Упоређује основне грчке и римске богове - Препознаје елементе римске културе у календару, именима планета - Израђује ленту времена најзначајнијих догађаја из римске историје	последичних веза; поређење две појаве... - Помагање другима из разреда - Израђивање паноа и презентација на задату тему -Уочава и објашњава значај историјских личности: Цезара, Октавијана, Константина Великог -Развијање критичког мишљења -Повезује прошлост и садашњост кроз израду пројектних задатака	Естетичка компетенција Комуникација

Програм додатне наставе 6. разред
из историје
за 2026-2030. годину

Број часова по теми	**Садржаји програма за додатну наставу 6. разреда**	**Циљ-савладавање образовних исхода, стандарда и кључних појмова средњег и напредног нивоа** Образовни максимум по теми-исходи	**Начин реализације и врсте активности програма**	**Међупредметне компетенције**
1	**Основи проучавања прошлости**	- Самостално проналази примере ист.извора за средњи век и рани нови век - Процењује релевантност врсте историјских извора за историјску науку - Селектује историјске изворе - Примењује знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији, веку припада одређена година) -Одређује ком делу прошлости и историјском периоду припадају одређене године, личности, догађаји -Пореди основне карактеристике старог, средњег века и прединдустријског доба	- Примена знања из историје на примерима: историјских извора, у хронологији - Самосталан рад на примерима историјских извора -Поређење историјских периода по њиховим основним карактеристикама - Израда прилога о неком Музеју или Архиву по избору,а везаном за средњи век и прединдустријско доба -Посећивање актуелних изложби и предавања у градским културним институцијама	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење
2	**Европа, Средоземље и српске земље у раном средњем веку**	- Самостално на карти да показује локалитете Византије, Франачке, настанка и ширења ислама, Цариграда, Рима, српских земаља у раном средњем веку, велике сеобе народа и варварских држава насталин на простору З.Р.Ц. - Упоређује робовласништво и феудализам - Објашњава настанак и развој хришћанства и ислама у раном средњем веку - Анализира улогу важних држава овог периода: Франачке и Византије и кључних личности:Јустинијан, Карло Велики, кнез Властимир, цар Симеон,	-Анализирање историјских извора за рани средњи век -Самостално сналажење на историјској карти -Повезивање догађаја у целину на задатим примерима -Помагање другима из разреда -Усвајање методологије прикупљања података, усвајање критичког приступа подацима који се проналазе на интернету	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Сарадња Решавање проблема Дигитална компетенција
4	**Европа, Средоземље и српске земље у позном средњем веку**	- Самостално показује на карти задате географско- историјске одреднице; пореди карту средњег века са савременом географском картом - Анализира значај кључних личности: Барбароса, Ричард Лавље Срце,Саладин, Стефан Немања, Стефан Првовенчани, Сава Немањић, краљ Милутин, Стефан Душан, кнез Лазар и кнегиња Милица, Твртко I Котроманић, Стефан Лазаревић, деспот Ђурађ,	-Користи самостално и анализира историјску карту -Развијање умења тумачења историјских извора - Развијање умења повезивања догађаја у целину, уочавања узрочно-последичних веза; поређење две	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Дигитална компетенција Решавање проблема

		султанија Мара, Ђурађ Кастриот Скендербег, Балшићи, Црнојевићи, Мехмед II Освајач. - Закључује о значају религије и свештенства у управљању државом и у обичном животу у средњем веку - Анализира поједине чланове Душановог законика - Савладавање почетних корака у процесу израде паноа, презентација, пројеката на изабрану тему	појаве... - Помаже другима из разреда - Савладавање почетних корака у изради паноа и презентација на задату тему; - Бирање и реализовање пројектних идеја -Посећује актуелне изложби и предавања -Анализира изабране филмове - Помаже другима у припреми за контролни	Естетичка компетенција Комуникација
2	**Европа, свет и српске земље у раном новом веку (Прединдустријско доба)**	- Показује на карти, без легенде, тражене податке - Повезује прошлост и садашњост: последице ширења Османског царства - Целовито, хронолошки тачно, узрочно-последично анализира државно уређење апсолутистичких монархија, велика географска открића, реформацију и противреформацију, положај Срба под Османлијама и у Хабзбуршкој монархији, хуманизам и ренесансу - Спроводи истраживање, прикупља и анализира податке и израђује на основу тога самостално или у групи, користећи ИКТ, пано, презентацију, есеј и др.	-Развијање умења коришћења историјске карте -Развијање умења тумачења историјских извора - Помагање другима из разреда - Самосталнији рад на реализовању пројектних идеја - Развијање критичког мишљења - Повезивање прошлости и садашњости -Анализирање изабраних он-лајн садржаја: квизова, филмова, текстова на одређеним сајтовима - Помаже другима у припреми за контролни	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Сарадња Дигитална компетенција Естетичка компетенција Комуникација

Програм додатне наставе 7. разред
из историје
за 2026-2030. годину

Број часова по теми	**Садржаји програма за допунску наставу 7. разред**	**Циљ-савладавање образовних исхода и стандарда и кључних појмова основног нивоа** Образовни максимум по теми-исходи	**Начин реализације и врсте активности програма**	**Међупредметне компетенције**
3	Европа у XIX и почетком XX века	– наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); - наводи кључне историјске појмове – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; -наводи кључне личности овог периода -учествује у обележавању важних догађаја	Објашњавање и именовање основних појмова везаних за капитализам Читање одломака из књиге и анализирање-учимо учење Коришћењем књиге и историјске карте, као и прављењем паноа научити и утврдити основне чињенице и појмове везане за Први и Други српски устанак, Карађорђевиће, Обреновиће и Петровиће Квизови Анализа филмова: Кнежевина и Краљевина Србија	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Дигитална компетенција Естетичка компетенција Одговорно учешће у демократском друштву
3	Србија и српске земље у XIX и почетком XX века			
3	Велики рат	-Наводи хронолошке границе Првог светског рата -Наводи и разликује узрок, повод и последице Првог светског рата ж -На карти показује фронтове Првог светског рата -Именује најзначајније битке Србије у Првом светском рату и српске војсковође -Учествује у обележавању важних историјских догађаја	-Израђивати ленту времена -Показивати на карти -Посетити актуелне изложбе -Учествовати у обележавању важних датума из прошлости -Анализирати филмове -Квизови	

Програм додатне наставе 8. разред
из историје
за 2026-2030. годину

Број часова по теми	**Садржаји програма за додатну наставу 8. разреда**	**Циљ-савладавање образовних исхода, стандарда и кључних појмова средњег и напредног нивоа** Образовни максимум по теми-исходи	**Начин реализације и врсте активности програма**	**Међупредметне компетенције**
2	Национална историја прве половине XX века (међуратни период)	- Показује на карти, без легенде, тражене податке - Повезује прошлост и садашњост: Краљевина Србија, Краљевина СХС и Југославија - Целовито, хронолошки тачно, узрочно-последично анализира положај Срба у Краљевини Југославији и СФРЈ, у међуратном периоду. - Бира тему, спроводи истраживање, прикупља и анализира податке и израђује на основу тога самостално или у групи, користећи ИКТ, пано, презентацију, есеј и др. - Учествује у обележавању важних датума из наше прошлости	Посета актуелним изложбама и предавањима Пројектна настава (избор теме, прикупљање материјала, сумирање, излагање, евалуација) Помагање другима у припреми за контролни Израда питања Вежбање на карти Анализа филмова Обележавање значајних датума из прошлости Израда школских изложби	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Сарадња Дигитална компетенција Естетичка компетенција Комуникација
2	Општа историја прве половине XX века (међуратни период)	- Показује на карти, без легенде, тражене податке - Повезује прошлост и садашњост: тоталитарни режими, велика економска криза, култура -Анализира филм “Велики диктатор” и “Модерна времена”		
2	Други светски рат	- Показује на карти, без легенде, тражене податке - Повезује прошлост и садашњост: Први и Други светски рат - Уочава узроке и последице догађаја, уочава значај појединих битака и личности		

		- Учествује у обележавању важних датума из наше прошлости		
3	Свет након Другог светског рата	- Бира тему, прикупља материјал, израђује презентацију, пано, представља другима		
36	Укупан број часова по разредима: 5.р.= 9; 6.р.= 9; 7.р.= 9; 8.р.=9			